

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

26 april 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de uitsluiting van Karinthië bij initiatieven met de Europese constitutionele regio's

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over phasing out-steun aan het Meetjesland

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de reactie op de rondzendbrief aan de ambassades over het gebruik van het Nederlands

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Donderdag 26 april 2001

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Johan Weyts

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.07 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de uitsluiting van Karinthië bij initiatieven met de Europese constitutionele regio's

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de uitsluiting van Karinthië bij initiatieven met de Europese constitutionele regio's.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden, vorig jaar vond op 20 september in Brussel een ministeriële conferentie plaats van de vertegenwoordigers van de constitutionele regio's. De Oostenrijkse deelstaat Karinthië werd daar als enige regio niet op uitgenodigd. Dat is een tweede maal gebeurd naar aanleiding van het colloquium van de constitutionele regio's dat op 22 februari 2001 in Brussel werd georganiseerd. Dat colloquium was georganiseerd door de Vlaamse regering, in samenwerking met zes andere constitutionele regio's, ter voorbereiding van het Belgische EU-voorzitterschap. Ik heb u daarover destijds een schriftelijke vraag gesteld. U antwoordde me dat Vlaanderen zich als organiserende overheid het recht voorbehoudt te bepalen welke regio's al dan niet voor deelname worden uitgenodigd. U hebt daar nog aan toegevoegd dat u hiermee de rechts-

positie en legitimiteit van de Oostenrijkse deelstaat en zijn regering niet in twijfel trekt. Formeel zal dat wel kloppen, hoewel de perceptie niet helemaal zo is. De politieke voorkeur van de Karinthische bevolking zint u duidelijk niet. Daarom voert u ten opzichte van die Oostenrijkse deelstaat blijkbaar een beleid dat ik niet anders kan omschrijven dan als ostracistisch. Ostracisme is het weren van iets of iemand.

Karinthië was dus niet gewenst omdat u dat niet gepast vond – en ik citeer u – ‘in het licht van de standpunten vertolkt en verdedigd door de heer Haider en zijn partij.’ Welke die standpunten dan wel zijn, voegt u er niet aan toe. Maar eigenlijk lijkt dit me bijkomstig. Het gaat hier niet over de ene of de andere partij, maar wel over de legitieme vertegenwoordiging van één constitutionele regio in Europa. De grote misdaad is blijkbaar dat in die deelstaat een minister-president werd verkozen die behoort tot de FPÖ. Blijkbaar moet diens beleid vrij gruwelijk zijn. Uit het antwoord op een tweede schriftelijke vraag die ik u stelde, blijkt immers dat er naast Karinthië geen andere landen of deelstaten zijn binnen of buiten Europa die op dezelfde behandeling, dus de uitsluiting, kunnen rekenen. Binnenkort komt daar misschien Italië bij : wie weet. De heer Van Overmeire stelde daarover enkele weken geleden een actuele vraag, die u onrechtstreeks hebt beantwoord. U kon er toen niet zijn. Het blijft dus afwachten.

Nu zijn er, meen ik, zowel binnen als buiten Europa, een aantal landen waarvan regeringsleiders of -partijen dingen zeggen die voor sommigen onder ons misschien niet door de beugel kunnen. Soms is er ook sprake van daden die niet door de beugel kunnen of die zelfs ingaan tegen de mensenrechten, in landen zoals Cuba, China, Vietnam, Indonesië, Pakistan, Afghanistan en Turkije. Er is keuze te over. Het is me dus niet helemaal duidelijk waarom Karinthië als enige staat of deelstaat wordt uitgesloten van dergelijke initiatieven en waarom u zegt

Van Nieuwenhuysen

dat dit voor andere staten niet geldt. Misschien vindt u de eerste regel van het FPÖ-programma nogal bedreigend : 'Vrijheid is het hoogste goed.' Dat klinkt vrij onrustwekkend. Ik vraag me af wat er in het regeringsprogramma van de Karinthische regering staat of welke beleidsdaden deze regering heeft gesteld die een dergelijke extreme houding verantwoorden. Wat hebt u ontdekt dat het onderzoeksteam dat destijds is uitgestuurd door de EU niet heeft achterhaald ? Alleszins lijkt dit me onlogisch. Een tijdje geleden bent u naar Oostenrijk gegaan om er de plooiën glad te strijken en te laten horen dat het – vooral dan met het oog op onze export – 'business as usual' is. Daarna moesten we echter vaststellen dat dit alvast voor één Oostenrijkse deelstaat niet het geval is.

– *De heer Luc Van den Brande, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Mijnheer de minister-president, u kondigt nog een aantal initiatieven aan inzake de Europese constitutionele regio's, waar al die regio's bij zullen worden betrokken. Er is een bijeenkomst voor de vertegenwoordigers in Brussel van alle bureau's van die regio's. Misschien moet die nog plaatsvinden. Misschien is dat al gebeurd. Alle regio's zouden volgens u worden betrokken bij het opstellen van een politieke verklaring over de inbreng van de constitutionele regio's bij de Verklaring van Laken. U zei dit in uw welkomsttoespraak op de conferentie van 22 februari in Brussel. U had het toen duidelijk over 'alle regio's'. Ik geloof dat er in november ook nog een initiatief is voorzien. Zult u uw houding van uitsluiting ten aanzien van Karinthië ook voor die initiatieven blijven handhaven ?

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Het lijkt me evident waarom Karinthië deze status heeft gekregen. Dit is niet gericht tegen het volk van Karinthië, maar wel tegen de leiders ervan. Zij behoren tot een partij die zich beroept op ideologieën die duidelijk raakvlakken hebben met het rechts-extremisme en fascisme. Het lijkt me niet meer dan normaal, en zelfs getuigend van goed fatsoen, dat deze leiders niet worden uitgenodigd of toch zeker niet worden behandeld als de democratische regeringsleiders van andere regio's, van welke gezindte dan ook.

Ik wil het Vlaams Blok ook nog even een illusie ontnemen. Een aantal maanden geleden heeft deze commissie Den Haag bezocht. We waren onder meer te gast in het Instituut Clingendael. Toen ik

tijdens de koffiepauze daar onze gastheren en -dames opmerkzaam maakte op het feit dat de delegatie van het Vlaams Parlement vijf vertegenwoordigers van het Vlaams Blok telde, schrokken ze zich een hoedje. Ze zeiden me dat ze deze delegatie van het Vlaams Parlement nooit hadden ontvangen indien ze dit op voorhand hadden geweten. God verhoede dat het Vlaams Blok ooit aan de macht komt, hetzij in Antwerpen, hetzij in Vlaanderen. Maar wees er maar van overtuigd dat in dat geval de rest van Europa en van de wereld op eenzelfde, zo niet strengere wijze zal optreden tegen ons dan nu tegenover Karinthië.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de woorden van de vorige spreker. Het niet uitnodigen van Karinthië is niet gericht tegen de deelstaat op zich, maar wel tegen de aanstootgevende standpunten en de houding van de minister-president van die deelstaat. De vraagsteller vroeg zich herhaaldelijk af wat er zo aanstootgevend is aan het Karinthische regeringsprogramma. Mij is het te doen om een aantal uitspraken die de heer Haider heeft gedaan. De laatste maal dat hij in Brussel was, als ik me niet vergis bij een vergadering van het Comité van de Regio's, vond hij er genoeg in om een hele polemiek op gang te brengen. Mijnheer Van Nieuwenhuysen, als die uitspraken, die ik hier niet ga herhalen daar ze voldoende bekend zijn, u niet storen, dan is het debat wat mij betreft afgelopen. Mij storen ze fundamenteel. Voor mij zijn dit geen details. Door de manier waarop u uw vragen formuleert, probeert u dit te minimaliseren. Ik ben het daar volstrekt niet mee eens. Mijn actie is niet gericht tegen het Karinthische volk of tegen de deelstaat Karinthië, maar wel tegen de standpunten die de heer Haider sinds maanden en jaren naar voren brengt.

U vroeg me of Karinthië zal worden uitgenodigd bij andere initiatieven met alle Europese constitutionele regio's. Ik wil er nog even aan herinneren dat ik het initiatief heb genomen om een aantal regio's samen te brengen met het oog op de Verklaring van Laken. Ik heb gekozen om in de eerste plaats met zes sterke partnerregio's rond de tafel te gaan zitten. Die regio's kent u ondertussen : het zijn Noordrijn-Westfalen, Beieren, Schotland, Catalonië, Salzburg en Wallonië. Met die zes partnerregio's gaan we trachten een verklaring op te stellen. Van Vlaamse kant zal daarna aan alle regiobureau's van deze constitutionele deelstaten in Brussel op ambtelijk niveau informatie worden ver-

Dewael

schaft over deze politieke verklaring. Ik benadruk dat dit dus op ambtelijk niveau gebeurt. De volgende politieke bijeenkomst van deze regio's is inderdaad gepland in november. De vraagsteller verwees hiernaar. Dit is een initiatief van mijn Waalse tegenhanger, de heer Van Cauwenberghe. Deze conferentie vindt plaats in Luik. De organisatie ervan behoort dan ook tot de verantwoordelijkheid van de heer Van Cauwenberghe. Wel zijn de afspraken over de verdediging van de plaats en de rol van de regio's gemaakt in overleg tussen Vlaanderen en Wallonië.

In uw vragen bent u, tot slot, niet ingegaan op de verklaringen van minister Michel over Italië, hoewel dit wel gebeurde in uw schriftelijk verzoek.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ondertussen heeft de heer Van Overmeire daar in de plenaire vergadering reeds een actuele vraag over gesteld. Vandaar dat ik dit maar even terloops heb vermeld.

Minister-president Patrick Dewael : Dan heb ik hiermee mijn antwoord afgerond.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het is uw goed recht om aanstoot te nemen aan uitspraken van om het even wie. Maar wat mij zo verbaast, is dat er op heel deze aardbol blijkbaar maar één politiek leider is die uitspraken doet die u zo aanstootgevend vindt dat u zegt dat er geen andere landen en deelstaten zijn die op dezelfde behandeling kunnen rekenen als de regering van Karinthië. Dat is totaal hypocriet.

Minister-president Patrick Dewael : Toch niet in de Europese Unie.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : U zei dat er geen andere landen of deelstaten zijn die kunnen rekenen op een dergelijke behandeling. Dat was uw antwoord op mijn schriftelijke vraag.

U hebt steeds doen uitschijnen dat u niet echt gelukkig was met de houding van de Belgische regering in dit dossier en vooral niet met de houding van minister Michel. U hebt uzelf destijds het imago toegemeten van iemand die zich in vergelijking met de federale minister toch wat redelijker opstelt. Dat is ten onrechte. Het is mijn overtuiging

dat de reden voor de hysterie ten aanzien van de regeringen van Karinthië en Oostenrijk zich vooral situeert in de binnenlandse politiek. Het is de vrees van de traditionele partijen dat de bevolking in Vlaanderen ook zal inzien dat met een rechtse partij in het beleid de hemel heus niet zal instorten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over phasing out-steun aan het Meetjesland

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over phasing out-steun aan het Meetjesland.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, uit de Handelingen blijkt dat u op 8 februari in deze commissie hebt verklaard dat het Europese steunprogramma aan het Meetjesland voor de periode 2000-2005 op 26 mei 2000 werd goedgekeurd door de Vlaamse regering. Het is evident dat dit programma nog moet worden bekrachtigd door de Europese Commissie. Dat zal binnenkort gebeuren of is net gebeurd. Na de bekrachtiging kunnen de betrokken regio's projectvoorstellen indienen, die dan kunnen worden behandeld in de managementscomités.

In de persmededeling van de Vlaamse regering van 30 maart 2001 met de mooie titel 'Kort Bestek', las ik de volgende heel korte mededeling : 'De Vlaamse regering beslist tot aanpassing van de beheersstructuren voor de uitvoering van de programmeringsdocumenten 2000-2006 met betrekking tot de Doelstelling 2-gebieden en de phasing out-gebieden in Vlaanderen. In aansluiting hierop keurt zij aangepaste beheersovereenkomsten met de betrokken provinciebesturen en stadsbesturen voor de uitvoering van de Europese gebiedsgerichte steunprogramma's goed.'

Matthijs

De mededeling vermeldt dus enkel de goedkeuring van beheersstructuren en -overeenkomsten, maar verschaft geen informatie over de inhoud van de aanpassingen. Ik vraag me af of de programma's ongewijzigd werden goedgekeurd zoals ze werden ingediend. De beheersstructuren waarnaar wordt verwezen zijn wellicht de managementscomités en de overeenkomsten zijn wellicht die tussen de Vlaamse regering en Europa, of tussen de Vlaamse regering en de provincie- of stadsbesturen.

Mijnheer de minister-president, ik heb een aantal concrete vragen. Gebeurden de aanpassingen op vraag van de Europese Commissie? Zijn het structurele aanpassingen? Wat houden ze precies in?

Hoe zit het met de programma's die door de Vlaamse regering werden goedgekeurd? Werden de betrokken partners van de Doelstelling 2-gebieden en phasing-outgebieden reeds op de hoogte gebracht? Wanneer kunnen ze van start gaan? Zijn reeds aanvraagformulieren beschikbaar?

Heeft de steun nu betrekking op de periode 2000-2005 of op 2000-2006? De jaartallen verschillen immers naargelang de bron. Komen de projecten van het jaar 2000 die reeds werden ingediend of in de pijplijn zaten, nog in aanmerking voor de steun? Wat gebeurt met de middelen waarin werd voorzien voor het jaar 2000? Worden ze overgeheveld naar het jaar 2001 of worden ze de komende jaren gespreid aangewend?

Vermits de programma's voor phasing-outgebieden uitdoven, lijkt het logisch dat ook de financiële middelen ervoor uitdoven. Klopt dit?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Matthijs, uw eerste vraag sloeg op de mededeling over de aanpassing van een aantal beheersstructuren. Tijdens de onderhandelingen heeft de Europese Commissie een aantal wijzigingen vooropgesteld als voorwaarde voor de goedkeuring van de programmeringsdocumenten. Zo moest het aantal programma's worden beperkt. Daartoe werden een aantal programma's uit dezelfde provincie samengevoegd. Dat was het geval voor Gent en het Meetjesland, en voor Antwerpen en de Kempen. Daarnaast werd één beheersautoriteit aangeduid. Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zal optreden als vertegenwoordiger van de Vlaamse regering. Er moet ook één monitoring-

comité per programma worden opgericht. Als gevolg van deze wijzigingen dienden de beheersovereenkomsten met de provincie en met de stadsbesturen te worden aangepast. Het zijn die aangepaste beheersovereenkomsten die de Vlaamse regering op 30 maart heeft goedgekeurd.

De betrokken provincie- en stadsbesturen werden van dit alles op de hoogte gesteld. Bovendien werden ze via mijn administratie betrokken bij het overleg over de aanpassingen van de beheersovereenkomsten. Mijn kabinet zal trouwens ook overleg plegen op het ogenblik van de ondertekening. De overeenkomsten zijn van kracht vanaf de datum van ondertekening tot de dag van de effectieve afsluiting van de programma's door de Commissie.

Voor het programma Oost-Vlaanderen zijn nog geen aanvraagformulieren beschikbaar. Bijgevolg werden nog geen projectvoorstellen ingediend. De definitieve goedkeuring van het programma door de Commissie wordt verwacht tegen midden mei.

U vroeg waarom de periode soms wordt afgesloten in 2005 en soms in 2006. De nieuwe programmaperiode loopt van 2000 tot 2006 voor gebieden zonder overgangssteun, en tot 2005 voor de phasing-outgebieden. Projecten van het jaar 2000 komen enkel in aanmerking voor goedkeuring indien de uitgaven werden gedaan na de ontvankelijkheidsdatum van het programma : 21 juni van dat jaar.

Wegens de late goedkeuring van de programma's zullen de jaartranches 2000 volgens een bepaalde sleutel worden verdeeld over de andere jaren. Voor het phasing-outgebied Meetjesland blijft het voorziene bedrag aan Europese middelen ten belope van 3.561.000 euro behouden voor de periode tot 2005.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de minister-president, heb ik goed begrepen dat het goedgekeurde programma in de loop van de maand mei zal aankomen bij de Vlaamse regering?

Minister-president Patrick Dewael : Ja, dat zal gebeuren direct na de goedkeuring ervan door de Europese Commissie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de reactie op de rondzendbrief aan de ambassades over het gebruik van het Nederlands

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Overmeire tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de reactie op de rondzendbrief aan de ambassades over het gebruik van het Nederlands.

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de achtergrond van dit probleem zal de meesten onder u wel bekend zijn. Na een interpellatie in deze commissie heeft de minister toegezegd om een initiatief terzake te nemen, en na een motie van het parlement, heeft hij inderdaad een brief gericht tot de ambassades.

Ik was wellicht niet als enige heel verrast door de reactie in de pers van minstens twee ambassadeurs : de Nederlandse en de Spaanse. Blijkbaar ergerden ze zich met name aan het algemene, niet-gepersonaliseerde karakter van de brief. Misschien hebben ze niet helemaal ongelijk. Uit de correspondentie die u zo welwillend ter beschikking hebt gesteld, blijkt immers dat de Nederlandse ambassadeur werd aangesproken met 'mevrouw de ambassadeur'. Dat wekt niet de indruk dat uw diensten heel goed op de hoogte zijn van de identiteit van de ambassadeurs in dit land.

Een punt van groter belang is de reactie van de Spaanse ambassadeur. Hij trok de parallel met minderheidstalen in zijn land. Hij vroeg zich af waar alles zal eindigen als alle minderheden eisen dat hun eigen talen worden gebruikt in de ambassades. Hij verwees naar het Baskisch en het Catalaans. Die vergelijking zegt veel over het beeld dat men in het buitenland heeft van Vlaanderen. Blijkbaar kunnen zelfs de diplomaten het onderscheid niet maken tussen de taal van het meerderheidsvolk van een land – goed voor 60 percent van de bevolking – en een taal als het Baskisch dat wordt gesproken door maximaal 1 miljoen mensen op een totale landsbevolking van 40 miljoen. Het gaat niet op dat beide talen op gelijke hoogte worden geplaatst. Het kan evenmin door de beugel dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen een fede-

raal koninkrijk met drie officiële talen en de Spaanse staat die helemaal geen meertalig karakter heeft. Dit alles zegt veel over de ambassadeurs in ons land en over het beeld dat men in het buitenland van Vlaanderen en België heeft. Het conflict is voor u waarschijnlijk tot een goed einde gekomen, aangezien de Nederlandse ambassadeur een duidelijke reprimande heeft gekregen van zijn regering.

Opmerkelijk was ook de houding van de federale minister van Buitenlandse Zaken. De heer Michel sprak over het initiatief dat de Vlaamse minister-president nam op vraag van het voltallige Vlaamse Parlement, in termen van 'overacting'. Iedereen weet ongetwijfeld dat dit een codewoord is dat verwijst naar een Oostenrijks verhaal. Hij heeft het bovendien over 'une polémique inutile' en beweerde dat een Vlaamse minister-president zich niet rechtstreeks tot de ambassades mag wenden, maar een omweg moet maken via de federale minister van Buitenlandse Zaken. Zo stelde hij : '... il aurait suffi que monsieur Dewael m'en parle', 'als iemand iets kwijt wil aan het diplomatiek korps in België, dan is het aanspreekpunt de federale minister van Buitenlandse Zaken' en 'Als Dewael klachten heeft over mankementen op sommige ambassades, kan hij daarvoor bij mij terecht'. Dit alles houdt in dat hij uw initiatief niet goedgezind was. Hij vond bovendien dat u terzake geen initiatief mocht nemen.

Mijnheer de minister-president, ik heb de volgende vragen. Ten eerste kan ik me goed voorstellen dat de reactie van de Spaanse en Nederlandse ambassadeurs in de media werd overbelicht. Wellicht hebt u ook vele andere reacties ontvangen. Het zou nuttig zijn om ook daarvan kennis te nemen. Is dat mogelijk ?

Ten tweede, was het inderdaad niet beter geweest om een gepersonaliseerde brief te sturen naar de ambassadeurs ?

Ten derde wou ik u vragen of er een persoonlijk onderhoud zou komen met de Nederlandse ambassadeur, maar dat heeft ondertussen plaatsgevonden. Misschien kunt u er nog iets meer over kwijt ?

Ten vierde, deelt u de mening van federaal minister van Buitenlandse Zaken, de heer Michel, dat dergelijke contacten via hem moeten verlopen ?

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Mijnheer de minister-president, ik zou in persoonlijke naam nog een bedenking willen maken. Ik stond volledig achter uw uitgangspunt en achter uw antwoord op

Van den Brande

de merkwaardige brief van de Nederlandse ambassadeur over de eigenaardige plaats die hij aan het Nederlands toeweest. Het is toch vreemd dat het Frans wordt beschouwd als een diplomatieke taal, het Duits als een moderne taal en het Nederlands bijna als een soort Bargoens. Toch spreekt 7 procent van de Europese bevolking Nederlands en is onze taal de zesde belangrijkste van de Unie. Ik herhaal dat ik uw principieel uitgangspunt deel en van mening ben dat op de brief van de ambassadeur moest worden gereageerd.

Ik heb wel een bedenking over een verklaring van u in de pers. U zei : 'Soortgelijke initiatieven gebeurden ook door mijn voorganger. Blijkbaar stemde het resultaat niet tot voldoening'. Ik wil geen polemiek, maar toch wil ik een en ander verduidelijken.

Ten eerste klopt het dat ik in het verleden soortgelijke initiatieven heb genomen, maar die waren selectief. Ik bedoel daarmee dat ze heel algemeen gericht waren op het taalprobleem als dusdanig, want dat moest nodig worden aangepakt.

Ten tweede kwam in elk van de vele gesprekken met de ambassadeurs telkens opnieuw het probleem van het taalgebruik aan bod. Ik heb er telkens opnieuw de nadruk op gelegd. Gezien de praktische omstandigheden in een aantal ambassades, was dat niet evident.

Ik herinner me trouwens een ambassadeur van een federaal georganiseerd land die me zonder blikken of blozen vertelde dat de enige twee kranten van dit land die hij las La Libre Belgique en Le Soir waren. Ik kon niet begrijpen dat uitgerekend een ambassadeur van een federale staat dit zei. Het gaat met name over een land met een nogal grote oppervlakte, gelegen in het noorden van Amerika.

Ten derde was onze aanpak selectief. We reageerden op elke uitnodiging, aankondiging of andere vorm van communicatie waarin het Nederlands niet voorkwam.

Ten vierde was er een groepstoelichting bij elk van de vijftien topbijeenkomsten van de Unie onder rotatief voorzitterschap. We wezen bovendien steeds op dit punt tijdens groepsbijeenkomsten van journalisten : van de Franse, de Duitse, de Engelse en de Spaanse groep. Daarnaast was er ook 'Focus on Flanders' en de Randkrant, waarin allerlei activiteiten werden vermeld.

Het is naar mijn mening wel nuttig om algemeen, selectief en ad hoc op te treden. Het een sluit het ander niet uit. Twee weken geleden kreeg ik van de Slovaakse ambassade een uitnodiging in het Frans, naar aanleiding van een evenement. Ik heb daarover mijn ongenoegen geuit en gezegd dat het niet kan dat ik als Nederlandstalige en als Vlaams parlements lid een uitnodiging in het Frans krijg.

Ik vat alles even samen. Het gaat om een kwestie die we bestendig moeten opvolgen. Ik sta volledig achter het uitgangspunt. Ik denk echter ook dat er redenen zijn om selectief, gericht en via verschillende kanalen op te treden en niet alleen via een algemene brief. Het een sluit het ander niet uit, maar het nuanceert wel iets dat een bepaalde krant schreef. Ik zeg dat in alle openheid.

Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, wat ik heb gedaan, was gestoeld op een algemene basis. Het is echter ook de perfecte uitvoering van de motie die het Vlaams Parlement heeft goedgekeurd. Ik ben het eens met de voorzitter dat een algemene benadering niet uitsluit dat er tegelijkertijd andere initiatieven kunnen zijn. Ik heb de motie uitgevoerd, wat niet wegneemt dat gesprekken met ambassadeurs, specifieke communicatie-initiatieven en "prikacties" de aandacht op de taalkundige realiteit van het land kunnen vestigen. Als ik verwees naar initiatieven van mijn voorganger, deed ik dat misschien in te algemene zin, maar dat was omdat de voorzitter in het debat verklaarde dat er tijdens de vorige legislatuur inderdaad ook initiatieven zijn genomen. Ik weet niet om welke initiatieven het gaat, maar ze waren er. Blijkbaar waren ze niet afdoende. In een aantal ambassades leeft er immers nogal wat onwil.

Welke reacties waren er nog behalve die van de Nederlandse en de Spaanse ambassade ? Het na-deel van iets dat men mediatiseert, is dat men zich enkel concentreert op wat er in de pers opduikt, maar er waren natuurlijk veel andere reacties. Ik heb telefonische vragen om uitleg gekregen. Men vroeg via de telefoon dan meestal om een Franse of Engelse vertaling van de brief, waaruit duidelijk bleek dat men de brief niet begreep. Het gaat hier om reacties van landen als China, Azerbaidzjan, Burkina Faso, Kirgizstan, Ethiopië, Mauritius, Kameroen en Ghana. China heeft laten weten dat er binnenkort Nederlandstalig personeel in Brussel zal zijn.

Van landen als Liechtenstein, de VS, Australië, Canada en Djibouti kwam er een schriftelijke reactie

Dewael

waaruit bleek dat de ambassades Nederlandstalig personeel in dienst hebben en dus ook diensten in het Nederlands kunnen verstrekken. Ik heb uiteraard ook veel reacties van Vlamingen en Nederlanders gekregen.

Vervolgens kom ik tot de vraag of ik mijn brieven niet had moeten personaliseren voor sommige ambassadeurs. Voor de Nederlandse ambassadeur zou ik daar bevestigend op kunnen antwoorden, omdat bij hem het vermoeden van taalkennis geldt. Er zijn echter ook andere ambassadeurs, bijvoorbeeld de Franse, die perfect Nederlands spreken. Elke brief personaliseren is een zo goed als onmogelijke opgave. Men heeft mij gevraagd om het in algemene zin te doen en ik heb dus letterlijk uitgevoerd wat er in de motie stond.

Ik wil een vergelijking maken met wat er federaal gebeurt. Het ministerie van Buitenlandse Zaken richt ook algemene verbale nota's aan ambassades, terwijl ze niet altijd op alle ambassades van toepassing zijn. Ik had misschien een post scriptum onder de brief voor de Nederlandse ambassadeur kunnen zetten met de boodschap dat de brief louter informatief is.

Het persoonlijk onderhoud met de Nederlandse ambassadeur was goed en constructief. Het was er mij ook niet om te doen dat hij een berisping zou krijgen. Ik vond het wel belangrijk dat men van Nederlandse politieke zijde erkende dat een dergelijk schrijven niet kan. Die berisping was dus niet mijn hoofdoel.

De heer van Aartsen heeft mij getelefoneerd en gezegd dat die houding niet kan. Hij heeft wel wat begrip gevraagd en verzachtende omstandigheden ingeroepen, maar hij was het politiek oneens met de reactie. Ik heb echter een goed gesprek gehad met de Nederlandse ambassadeur en ik denk dat de plooiën ondertussen zijn gladgestreken.

Ik ben het niet eens met de heer Michel. Hij zegt dat onze communicatie met de ambassades via

hem zou moeten verlopen. De conventie van Wenen van 1961 stelt inderdaad dat er een algemene theoretische regel bestaat die zegt dat correspondentie tussen een diplomatieke missie en de overheden van een gastland verloopt via het ministerie van Buitenlandse Zaken, behoudens andersluidende afspraken. De heer Michel heeft hier misschien naar verwezen, maar in de praktijk is in veel landen de traditie ontstaan dat overheden en ambassades rechtstreeks met elkaar corresponderen en contacten onderhouden. De ambassades richten zich trouwens ook rechtstreeks tot de verschillende overheden van een land, zonder via het ministerie van Buitenlandse Zaken te passeren. Ik zie dus geen enkel probleem om mij rechtstreeks tot de ambassades te richten en ik zal dat ook blijven doen. Als de heer Michel zegt dat alles via zijn departement moet verlopen, dan heeft hij ongelijk en miskent hij de constitutionele realiteit van het land.

Mijnheer van Overmeire, u hebt goed begrepen dat de allusie op de overacting met een knipoog gebeurde. Ik maakte een allusie op de reactie die ik in verband met Oostenrijk kreeg.

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer karim Van Overmeire : Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik heb de indruk dat de problematiek de nodige aandacht heeft gekregen en dat men zich in alle ambassades bewust is van de gevoeligheid die er bij ons leeft over deze kwestie. Als men de kwestie verder opvolgt, bijvoorbeeld via prikacties, dan zal dat voor veranderingen zorgen. Wij zullen zeker niet nalaten deze zaak binnen enkele jaren opnieuw ter sprake te brengen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.46 uur.*
